

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Спеціальність 073 «Менеджмент»

Допускається до захисту.
Зав. кафедри менеджменту
докт. економ. наук, професор
Ю. С. Гринчук
« 22 » листопада 2022 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
«Роль та призначення органів сертифікації в системі управління
якістю сільськогосподарської техніки»
(на матеріалах ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН»)

Виконав студент магістратури
Шараборін Я. І.
Керівник канд. економ. наук,
доцент Вихор М. В.

Рецензент 39

Засвідчую, що у цій кваліфікаційній
роботі немає запозичень з праць інших
авторів без відповідних посилань.

Студент Шараборін Я. І.

Біла Церква – 2022

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра менеджменту

Освітній ступінь: «Магістр»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту,
д. е. н., професор *Ю. С. Гринчук*
«*07*» *травня* 2021 р.

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА
Шараборіна Ярослава Ігоревича

Тема роботи: «Роль та призначення органів сертифікації в системі управління якістю сільськогосподарської техніки»
(на матеріалах ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН)

1. Керівник роботи: Вихор М. В., к. е. н., доцент.
1. Строк подання студентом роботи: грудень 2022 р.
2. Вихідні дані до роботи: бухгалтерські документи, фінансова звітність, накази, розпорядження керівництва щодо діяльності із сертифікації сільськогосподарської техніки ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН, публікації у періодичних виданнях, праці вітчизняних й зарубіжних вчених та фахівців з проблеми дослідження.
5. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):
 - розкрити сутність та особливості оцінки якості сільськогосподарської техніки;
 - охарактеризувати методичні підходи до оцінки якості сільськогосподарської техніки;
 - дослідити організаційно-правові засади функціонування органів із оцінки відповідності в Україні;
 - визначити роль та місце ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН як одного із органів сертифікації типу сільськогосподарських машин;
 - обґрунтувати порядок та процедуру надання сертифікатів типу на сільськогосподарську техніку досліджуванним органом сертифікації;
 - обґрунтувати пропозиції щодо вдосконалення діяльності досліджуваного підприємства на ринку послуг із сертифікації сільськогосподарських машин.

6. *Перелік графічного матеріалу:* структурно-логічна схема здійснення процедури надання сертифікату типу на сільськогосподарські машини; організаційна структура управління підприємством; рисунки, таблиці та інші аналітичні матеріали досліджуваного підприємства.

7. *Консультанти розділів роботи*

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Вихор М. В., доцент		
1			
2			
3			
Висновки			

8. *Дата видачі завдання:* вересень 2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір теми магістерської роботи	Вересень 2021	
2	Одержання індивідуального завдання	Жовтень 2021	
3	Складання календарного плану-графіка написання магістерської роботи	Листопад 2021	
4	Підготовка до виконання магістерської роботи - підбір та вивчення літератури - участь у виконанні науково-дослідних робіт	Грудень 2021	
5	Уточнення теми магістерської роботи та календарного плану-графіка, виходячи зі специфіки базового підприємства (організації)	Січень 2022	
6	Підготовка: - першого розділу - другого розділу - третього розділу - висновків - перевірка науковим керівником	2022 Січень – лютий Березень-квітень Травень – червень Липень – серпень Вересень	
7	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень наукового керівника	Жовтень 2022	
8	Написання та оформлення роботи в остаточному варіанті	Листопад 2022	
9	Одержання відгуку наукового керівника	Листопад 2022	
10	Попередній захист магістерської роботи на кафедрі	Листопад 2022	
11	Заключення завідувача кафедри	Грудень 2022	
12	Одержання рецензії на наукову роботу	Грудень 2022	
13	Захист магістерської роботи	Грудень 2022	

Студент

Я. І. Шараборін

Керівник роботи

М. В. Вихор

РЕФЕРАТ

Шараборін Я. І. «Роль та призначення органів сертифікації в системі управління якістю сільськогосподарської техніки» (на матеріалах ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН». Кваліфікаційна робота магістра: 78 с., 4 рис., 9 табл., 40 джерел, 7 додатків.

Ключові слова: якість, управління якістю, сертифікація, оцінка відповідності, сільськогосподарська техніка, сертифікат типу.

Об'єктом дослідження є процес оцінки відповідності сільськогосподарської техніки.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти оцінки відповідності у системі управління якістю сільськогосподарської техніки.

Мета дослідження полягає у дослідженні теоретичних, методичних та практичних аспектів функціонування органів сертифікації, їх місця у системі управління якістю сільськогосподарської техніки та формулювання на цій основі відповідних рекомендацій.

Методи дослідження. Теоретичною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, нормативно-законодавчі акти України щодо проблем забезпечення якості. У процесі виконання кваліфікаційної роботи використовувалися загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. Зокрема, діалектичний метод пізнання з використанням системного підходу до вивчення фундаментальних положень економічної науки стосовно управління якістю продукції підприємств. У процесі дослідження використані, також, монографічний, абстрактно-логічний метод, зокрема прийоми аналогії і співставлення, індукції та дедукції, метод теоретичного узагальнення, економіко-статистичні методи, зокрема, порівняння, рядів динаміки, структурний аналіз та ін.

У роботі досліджені сутність, значення та необхідність оцінки відповідності у системі управління якістю сільськогосподарської техніки Розглянуті теоретичні, методичні підходи та особливості оцінки відповідності сільськогосподарської техніки, а також організаційно-правові засади функціонування органів із оцінки відповідності в Україні.

Розкриті організаційно-економічні особливості функціонування ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН» як одного із органів оцінки відповідності сільськогосподарської техніки. Охарактеризовані особливості організації робіт із сертифікації сільськогосподарської техніки у підприємстві та порядок і процедура надання сертифікату типу на сільськогосподарську техніку.

Розглянуті деякі аспекти міжнародного досвіду із стандартизації та сертифікації. Сформульовані пропозиції щодо подальших перспектив функціонування ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН» в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів в Україні.

ABSTRACT

Sharaborin, Ya. "The role and purpose of certification bodies in the quality management system of agricultural machinery" (based on the materials of SE "NTC "AgroSEPRO" of the National Academy of Sciences). Master's qualification thesis: 78 p., 4 fig., 9 table, 40 source, 7 applications.

Keywords: quality, quality management, certification, conformity assessment, agricultural machinery, type certificate.

The object of the study is the process of assessing the conformity of agricultural machinery.

The subject of the study is the theoretical, methodical and practical aspects of conformity assessment in the quality management system of agricultural machinery.

The purpose of the study is to study the theoretical, methodological and practical aspects of the functioning of certification bodies, their place in the quality management system of agricultural machinery and the formulation of relevant recommendations on this basis.

Research methods. The theoretical basis of the research is the scientific works of domestic and foreign authors, normative and legislative acts of Ukraine regarding quality assurance issues. In the process of performing qualification work, general scientific and special methods of cognition were used. In particular, the dialectical method of cognition using a systematic approach to the study of the fundamental provisions of economic science in relation to the management of the quality of products of enterprises. In the research process, a monographic, abstract-logical method was also used, in particular, methods of analogy and comparison, induction and deduction, the method of theoretical generalization, economic and statistical methods, in particular, comparison, series of dynamics, structural analysis, etc.

The work reveals the essence, significance and necessity of conformity assessment in the quality management system of agricultural machinery. The theoretical and methodological approaches and peculiarities of agricultural machinery conformity assessment are studied, as well as the organizational and legal principles of the functioning of conformity assessment bodies in Ukraine.

The organizational and economic features of the functioning of the SE "NTC "AgroSEPRO" of the National Academy of Sciences" as one of the bodies for assessing the conformity of agricultural machinery are revealed. The peculiarities of the organization of work on the certification of agricultural machinery at the enterprise and the procedure and procedure for providing a type certificate for agricultural machinery are characterized.

Some aspects of international experience in standardization and certification are considered. Formulated proposals regarding further prospects for the functioning of the SE "NTC "AgroSEPRO" of the National Academy of Sciences" in the conditions of the deepening of the European integration processes in Ukraine.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ.....	6
1.1. Суть, необхідність та особливості оцінки відповідності сільськогосподарської техніки.....	6
1.2. Методичні підходи до оцінки відповідності сільськогосподарської техніки.....	17
1.3. Організаційно-правові засади функціонування органів з оцінки відповідності в Україні.	22
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1.....	28
РОЗДІЛ 2 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДП «НТЦ «АГРОСЕПРО» НААН».....	30
2.1. Загальна характеристика ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН».....	30
2.2. Організація робіт із сертифікації сільськогосподарської техніки у підприємстві.....	37
2.3. Порядок та процедура надання сертифікатів типу на сільськогосподарську техніку.....	46
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	64
РОЗДІЛ 3 МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД СТАНДАРТИЗАЦІЇ І СЕРТИФІКАЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ.	66
3.1. Значення міжнародної стандартизації і сертифікації у розвитку торговельно-економічних зв'язків між країнами.....	66
3.2. Перспективи функціонування ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН в умовах інтеграції України з ЄС.....	69
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III.....	71
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОДАТКИ.....	79

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Стадії формування якості продукції. URL: https://studopedia.com.ua/1_301115_stadii-formuvannya-yakosti-produktsii.html
2. Якість продукції. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AF%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D1%83%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97
3. Показник якості. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%9
4. Показники якості продукції. URL: <https://studfile.net/preview/9055471/page:2/>
5. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 15.01.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19/ed20221001#Text>
6. Про захист прав споживачів: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
7. Про скасування національних нормативних документів: Наказ ДП «УкрНДНЦ» № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0039774-17#Text>
8. Про затвердження Технічного регламенту засобів вимірювальної техніки: Постанова Кабінету Міністрів України № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/163-2016-%D0%BF#Text>
9. Про затвердження Технічного регламенту безпеки машин: Постанова Кабінету Міністрів України № 62. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62-2013-%D0%BF#Text>
10. Сертифікація та оцінка відповідності. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/book/tool/-print/index.php?id=313265>
11. Про затвердження Технічного регламенту законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки: Постанова Кабінету Міністрів України № 94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94-2016-%D0%BF#Text>

12. ДСТУ ISO 789-6:2005. Сільськогосподарські трактори. Методики випробування. Частина 6. Центр ваги (ISO 789-6:1992, IDT). URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=53826

13. Технічний регламент затвердження типу сільськогосподарських та лісогосподарських тракторів, їх причепів і змінних причіпних машин, систем, складових частин та окремих технічних вузлів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1367-2011-%D0%BF/print>

14. Порядок затвердження типу ДП «НТЦ «АгроСЕПРО» НААН».

15. Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/faq/khto-provodyt-otsinku-vidpovidnosti/>

16. Укрстандарт. URL: https://ukrstandart.net/news/244-otmena-sistemy-sertifikatsii-ukrsepro?_cf_chl_tk=.zIr29nUpqYY_c3H1Ri6XIML0ZxLbk9oedZsnE-1671058796-0-gaNycGzNLuU

17. Національне агентство з акредитації України. URL: <https://naau.org.ua/3-reiestr-akreditovanikh-oov>

18. Юридична фірма DLF attorneys-at-law. URL: <https://dlf.ua/ua/sertifikat-vidpovidnosti-chi-deklaratsiya-pro-vidpovidnist-shho-obrati/>

19. ДСТУ EN ISO/IEC 17025:2019 Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій (EN ISO/IEC 17025:2017, IDT; ISO/IEC 17025:2017, IDT). URL: http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=88724

20. ДСТУ EN ISO/IEC 17065:2019 Оцінка відповідності. Вимоги до органів з сертифікації продукції, процесів та послуг (EN ISO/IEC 17065:2012, IDT; ISO/IEC 17065:2012, ID)

21. Національне агентство з акредитації України. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

22. Свідоцтво про призначення органу з оцінки відповідності. URL: <https://guide.dii.gov.ua/view/vydacha-svidotstva-pro-pryznachennia-orhanu-z-otsinky-vidpovidnosti-dlia-vykonannia-iaak-tretoiu-storonoiu-pevnykh-zavdan-z-otsin-8480378d-0b2b-403e-a413-18b8e13d1d00>

23. Про акредитацію органів з оцінки відповідності: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2407-14#Text>

24. Якість товарів. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/mod/book/tool/print/index.php?id=313265#ch132525>

25. Про затвердження Правил визначення вартості робіт з оцінки відповідності вимогам технічних регламентів, що виконуються призначеними органами з оцінки відповідності та визнаними незалежними організаціями: Постанова Кабінету Міністрів України № 514. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-2017-%D0%BF#Text>

26. Наукова бібліотека Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного. Сайт.

27. Кузьміна Т. О., Євтушенко В. В. Системи управління якістю: навч. посібник. Олдіплюс, 2018.

28. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. URL: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209000.pdf>

29. Геворкян Е. С. Основи кваліметрії: конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 84 с.

30. Процедури оцінки відповідності засобів вимірювальної техніки – структура, принципи, розроблення та підходи до їх вибору. *Метрологія та прилади*.

31. Сутність та завдання сертифікації. URL: <https://studfile.net/preview/5044300/page:27/>

32. Основи сертифікації продукції. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/471674/mod_resource/content/1/6.pdf

33. Рішення № 768/2008/ЄС Європейського Парламенту та Ради. URL: <https://www.legislation.gov.uk/eudn/2008/768/contents>

34. Європейська інтеграція. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

35. Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelno-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/zona-vilnoyi-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-yes>

36. Вплив Євроінтеграції на стратегічний розвиток підприємств. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/230861>

37. Корисна інформація для виробників і розповсюджувачів нехарчової продукції. Головне управління Держпродспоживслужби в Чернівецькій області. URL: <https://consumer-cv.gov.ua/blog/2019/01/21/korysna-informatsiya-dlya-vyrobnykiv-ta-rozpovsyudzhuvachiv-neharchovoyi-produktsiyi/>

38. Regulation (EC) No 765/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products and repealing Regulation (EEC) No 339/93 (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32008R0765>

39. Стандарти в Європі. URL: https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/standards/standards-in-europe/index_en.htm

40. Directive 2001/95/ec of the European Parliament and of the council of 3 December 2001 on general product safety. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0095&from=EN>